

مجلس هشتم

گنج های
قدیمی

گنج هشتم

ازدواج آسان

ستاد امریه معروف و نهی از منکر مازندران
معاونت تبلیغ حوزه علمیه مازندران

- گنج ازدواج آسان ۳
- اهمیت ازدواج ۳
- آثار و فوائد ازدواج ۹
۱. انس و آرامش ۹
۲. حفظ عفت و مصونیت از گناه ۱۰
۳. سلامتی جسم و روان ۱۰
۴. بقای نسل ۱۱
۵. استقلال ۱۱
۶. امنیت جامعه ۱۱
- ۷- ازدواج رحمت است ۱۲
- موانع ازدواج آسان ۱۲
- الف. موانع فرهنگی ۱۴
- ب. موانع اقتصادی ۱۸
- ج. موانع قانونی ۲۰
- د. موانع اجتماعی ۲۲
- حکم جهاد خداوند برای ازدواج ۲۵

گنج ازدواج آسان

بسم الله الرحمن الرحيم.

در مورد گنج های قدیمی با همدیگه صحبت کردیم عرض کردیم برخی از گنج های قدیمی که قبلاً به این ما رسم بود و امروزه متاسفانه برخی از آنها دستخوش تغییر شده است صحبت کردیم

گنج های قدیمی که ریشه در دیانت مردم داشت یکی از گنج های قدیمی دیگر که در این جلسه می خواهیم در مورد آن صحبت کنیم گنجی به نام ازدواج آسان است قبلاً ازدواج کردن آسانتر بود و سن ازدواج پایین بود در نتیجه تشکیل خانواده در عنفوان جوانی شکل می گرفت و متاسفانه امروزه بخاطر برخی از سنت های غلط ازدواج آسان تبدیل به ازدواج سخت شده است.

اهمیت ازدواج

ازدواج به عنوان سنگ بنای اولیه خانواده و به عنوان عاملی اساسی برای زوجیت و همدلی دو جوان و زمینه بالندگی و

پیشرفت همسران به شمار می آید و انسان ها می توانند در سایه اندیشه و ایمان واقعی و در پناه زوجیتی شایسته، با اطمینان و صلابت، بر ناکامی ها و فراز و نشیب های زندگی چیره شوند و از وادی های شکست، مصمّم و استوار عبور نمایند و بتوانند از گذرگاه اسفل السافلین به سوی اعلا علیین، که همان مقصود خلقت است، راهی بگشایند. به همین دلیل، متفکران اخلاقی و حقوقی جوامع بشری درصدد برآمده اند تا بر استحکام این کانون بیفزایند و ازدواج، این سنّت تغییرناپذیر الهی را در جامعه، هر چه بیشتر تقویت کنند تا انسان ها ازدواج را، که یک نیاز فطری و طبیعی نه تنها برای انسان ها، بلکه حتی در میان دیگر موجودات نیز به شکل های گوناگون وجود دارد، زمینه کسب کمال خویشتن بیابند، و به قول جلال الدین رومی:

بهر آن میل است از ماده ز نر

تا بود تکمیل کار همدگر

میل اندر مرد و زن حق زان نهاد

تا بقا یابد جهان زین اتحاد

ساختار ازدواج و سن آن در جوامع با همدیگر متفاوت است و در واقع، هر جامعه ای با توجه به سبک زندگی و نظام فرهنگی خود، شیوه ها و روش های خاصی در زوجیت به وجود آورده است. این امر در فرهنگ اسلامی نیز مورد توجه ویژه بوده است، بخصوص توصیه گردیده است ازدواج در زمان مناسب آن انجام گیرد تا برکات معنوی، روانی، تربیتی و اجتماعی بیشتری نصیب همسران جوان گردد.^۱

ازدواج هسته اول ایجاد خانواده و به نوبه خود، واحدی در سنگ بنای جامعه انسانی است. ازدواج زمینه ساز مطلوب ترین فرصت برای زیباترین تلاقی چشم ها، گیراترین تبادل کلام ها، استوارترین گام ها، تجلی متعالی ترین ارزش ها و محبوب ترین کانون نزد خالق متعال است.^۲ حضرت محمد (صلی الله علیه وآله) فرمود: هیچ کانونی در اسلام بر پا نشده است که نزد

- ۱

^۲ - غلامعلی افروز، مبانی روان شناختی ازدواج در بستر فرهنگ و ارزش های اسلامی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱، ص ۵

خداوند از کانون ازدواج محبوب تر و عزیزتر باشد.^۱

ازدواج و گزینش همسر، انتخاب مطلوب ترین همراه و ترسیم روشن ترین طریق سعادت و پاسخی مناسب به عالی ترین نیاز فطری انسان یعنی وصول به کمال و سعادت است، و به این معنا حضرت علی(علیه السلام) اشاره فرمود: هیچ یک از یاران رسول خدا(صلی الله علیه وآله) ازدواج نکرد، مگر اینکه ایشان پس از ازدواج آنان فرمود: ایمانش کامل شد.^۲

ازدواج در منطق قرآن کریم، به وجودآورنده مطمئن ترین و آرام بخش ترین رابطه ها و آغازگر زندگی همراه با طراوت، مودت و ایثار است. **وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً** از آیات و نشانه های قدرت خداوند این است که برای انسان از نوع خود، همسرانی آفرید تا در کنار آنان، به آرامش و سکون نایل آیند و بین آنان دوستی و

^۱ - «ما بُنِيَ فِي الْإِسْلَامِ بِنَاءً أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ - عَزَّ وَجَلَّ - أَعَزَّ مِنَ التَّزْوِيجِ» (محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، بیروت، مؤسسه الوفا، ۱۴۰۳ ق، ج ۱۰، ص ۲۲۲، باب ۱، ح ۴۰).

^۲ - لم يكن أحد من اصحاب رسول الله (صلی الله علیه وآله) يتزوج الا قال رسول الله (صلی الله علیه وآله): «كامل دينه»؛ (حسین نوری طبرسی، مستدرک الوسائل، قم، مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۸ ق، ج ۱۴، ص ۱۵۰، باب ۱، ح ۸).

رحمت قرار داد.^۱ در تفسیر این آیه، گفته شده است: منشأ گرایش مرد به زن و آرمیدن مرد در سایه انس به زن موذت و رحمتی است که خداوند بین آنها برقرار کرده و این موذت الهی و رحمت خدایی غیر از گرایش غریزی نر به ماده است که در حیوانات هم وجود دارد؛ و از این رهگذر است که زن محبوب رسول اکرم (صلی الله علیه وآله) واقع شده است؛ فرمود: **حُبِّبَ إِلَيَّ مِنَ الدُّنْيَا ثَلَاثٌ: النِّسَاءُ، وَ الطَّيِّبُ، وَ قِرَّةٌ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ** من از دنیای شما، سه چیز را دوست دارم: زن، بوی خوش و نور چشم من در نماز است.^۲

چیزی که مایه سکون است همان موذت و رحمت الهی است که جاذبه ای معنوی بین زن و مرد ایجاد می کند، وگرنه شهوات نمی تواند نشانه ای از نشانه های خدا باشد و موجب آرامش گردد.^۳ این پیوند مقدس، روان پراشتهاب و مضطرب جوان را به ساحل آرامش نزدیک می کند و او را در دریایی از صفا و موذت

^۱- روم: ۲۱

^۲- (محمدباقر مجلسی، پیشین، ج ۷۳، ص ۱۴۱، باب ۱۹، ح ۸).

^۳- عبدالله جوادی آملی، زن در آئینه جلال و جمال، مرکز نشر فرهنگی رجاء، ۱۳۷۱، ص ۳۹-۴۰.

غوطهور می سازد و موجب می شود تا این دو همسر جوان در کنار همدیگر، با نشاط زندگی مشترک را آغاز کنند. البته این نتیجه وقتی حاصل می گردد که در انتخاب همسر و تشکیل خانواده، معیارهای شرعی و اخلاقی رعایت شود.

ازدواج علاوه بر آرامش روانی و ارضای غریزه جنسی، تعهد و تکامل اجتماعی را در پی داشته و زمینه ساز بروز استعدادها و توانمندی های نهفته درونی می گردد. شهید مطهری درباره نقش ارزنده ازدواج می گوید: «... یک پختگی و پویایی وجود دارد که جز در پرتو ازدواج و تشکیل خانواده پیدا نمی شود، در مدرسه پیدا نمی شود، در جهاد با نفس پیدا نمی شود، در نماز شب پیدا نمی شود؛ این کمالات را فقط باید در ازدواج و تشکیل خانواده به دست آورد. و لذا، هیچ وقت نمی شود که یک کشیش، یک کاردینال به صورت یک انسان کامل در بیاید، اگر واقعاً در کاردینالی خودش صادق باشد.»^۱

آیه الله مکارم شیرازی در این زمینه می نویسد: «بعد از ازدواج،

^۱-مرتضی مطهری، تعلیم و تربیت در اسلام، تهران، صدرا، ۱۳۷۱، ص ۳۹۸.

شخصیت انسان تبدیل به یک شخصیت اجتماعی می شود و خود را مسئول حفظ همسر و آبروی خانواده و تأمین وسایل زندگی فرزندان آینده می بیند. به همین دلیل، تمام ابتکار و استعداد خود را به کار می گیرد و از ظرفیت های وجودی خود کمال استفاده را می برد و به بالندگی بیشتری نایل می شود^۱.

آثار و فوائد ازدواج

فوائد ازدواج

۱. انس و آرامش

همانطور که قبلاً اشاره کردم قرآن می فرماید: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً» از نشانه های خدا آن است که از جنس خودتان همسرانی آفرید تا در نزد آنان آرامش یابید و میان شما مودت و رحمت قرار داد.

یکی از نیازهای بشر انس و الفت است و لذا تنهایی برای او دشوار است و نیاز به کسی دارد که امین و غم خوار و مهربان و

^۱ - ناصر مکارم شیرازی، تفسیر نمونه، قم، چاپخانه امیرالمؤمنین (ع)، ۱۳۶۲، ج ۱۴، ص ۴۶۵.

رازدار او باشد تا با او انس بگیرد و عشقش را خالصانه نثار او کند. بهترین فردی که می‌تواند این نیاز را تامین کند همسر است، چه زن و چه شوهر. قرآن از میان فوائد بسیار ازدواج، تنها این مورد را نام برده که معلوم می‌شود مهم‌ترین فائده است.

۲. حفظ عفت و مصونیت از گناه

رسول خدا صلی الله علیه و آله در یک روایت فرمود: «من تزوج فقد أحرز نصف دینه»^۱ هر کس ازدواج کند نیمی از دینش را حفظ کرده است و در روایتی دیگر فرمود: «من أحب أن یلقى الله طاهرا مطهرا فلیلقاه بزوجة»^۲ هر که دوست دارد در قیامت خدا را پاک و پاکیزه ملاقات کند همسر اختیار کند.

۳. سلامتی جسم و روان

دانشمندان می‌گویند: ارضای صحیح و به موقع غریزه جنسی، برای سلامت جسم و جان یک ضرورت است و ترک آن باعث بیماری‌های روانی و امراضی از قبیل: ضعف اعصاب،

^۱ - کافی، ج ۵، ص ۳۲۸

^۲ - النوادر راوندی، ص ۱۲

اضطراب، افسردگی، یأس، تشنّج، تندخویی، بدبینی، گوشه‌گیری و گاهی سوء هاضمه و سردرد می‌شود.^۱

۴. بقای نسل

بقای نسل بشر در گرو ازدواج و زناشویی است و در اسلام امر تربیت نسل یکی از وظایف والدین شمرده شده که در قیامت مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

۵. استقلال

دختر و پسر، قبل از ازدواج جزئی از خانواده و تابع والدین محسوب می‌شوند، در حالی که پس از ازدواج، به طور مستقل تصمیم می‌گیرند و مسئولیت می‌پذیرند.

۶. امنیت جامعه

اگر بنیاد خانواده مستحکم باشد، از فساد، طغیان، قتل و سرقت، جنایت و تجاوز به عنف و خودکشی تا حدّ زیادی کاسته

^۱ - انتخاب همسر، امینی، ص ۲۶

می‌شود، چون اکثر این موارد از افرادی سر می‌زند که از کانون گرم خانواده محرومند.^{۲۱}

۷- ازدواج رحمت است

قال رسول الله (ص): «يُفْتَحُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ بِالرَّحْمَةِ فِي أَرْبَعِ

مَوَاضِعَ عِنْدَ نَزُولِ الْمَطَرِ وَ عِنْدَ نَظَرِ الْوَالِدِ فِي وَجْهِ الْوَالِدَيْنِ وَ

عِنْدَ فَتْحِ بَابِ الْكَعْبَةِ وَ عِنْدَ النِّكَاحِ»

پیامبر (ص) فرمود: درهای آسمان در چهار هنگام باز

می‌شود، هنگام باریدن باران، هنگامی که فرزند به چهره والدین

خود نگاه می‌کند، هنگام باز کردن در خانه کعبه و هنگام عقد

ازدواج.^۳

موانع ازدواج آسان

عرض کردیم یکی از گنج‌های قدیمی ازدواج آسان بود ان

شالله در مورد موانع ازدواج آسان و راهکارهای وقوع آن با

همدیگر صحبت می‌کنیم.

۱- انتخاب همسر، ص ۲۹

۲- پایگاه خبرگزاری فارس

۳- جامع الاخبار، ص ۱۰۲

متأسفانه عده زیادی از جوانان دختر و پسر در سن ازدواج هستند که نمی توانند ازدواج کنند و این مسأله به یک غول و گردنه صعب العبور تبدیل شده؛ حال آنکه در گذشته مسأله ازدواج به این سختی نبود، لیکن حالا به دلایلی، مشکلاتی ایجاد شده و ازدواج ها سخت شده است.

حال با این بن بست ها، و مشکلات طاقت فرسایی که جوانان در این راه دارند چه باید کرد؟ آیا با این زندگی ماشینی و آن همه عوارضش، با این توقّعات بیجا، با این اختلاف فکر پدران و مادران و جوانان، با این وضع تحصیلی و هفت خان هایش! و با این وضع تهیّه کار و مشکلاتش، و با این بی اعتمادی افراد نسبت به یکدیگر، باز می توان این وظیفه بزرگ و مقدّس را به موقع انجام داد؟ این هاست که باید دقیقاً مورد بررسی قرار گیرد و بدون حل آنها، حل نهایی این معضل اجتماعی ممکن نیست.

موانع ازدواج آسان به همراه راهکارهای آن در چهار قسمت؛ فرهنگی، اقتصادی، قانونی و اجتماعی مورد بحث و بررسی قرار می گیرد.

موانع فرهنگی که مهم ترین و اساسی ترین موانع ازدواج محسوب می شود به شرح ذیل می باشد.

۱. لازم دانستن شغل و مسکن مناسب

در حال حاضر داشتن شغل و مسکن، اغلب به عنوان شرط لازم برای انجام ازدواج شمرده می شود و این شرط عملاً مانع ازدواج بسیاری از جوانان می گردد؛ به گونه ای که اگر باعث منتفی شدن ازدواج نشود، لاقلاً آن را سالها به تأخیر می اندازد؛ چون واقعیت این است که میلیونها دختر و پسر آماده ازدواج وجود دارد، که فراهم نمودن میلیونها شغل و مسکن مناسب برای آنها در زمان کوتاه ممکن نیست.

۲. رسومات مالی پرخرج

گاهی رسمهای پرخرج از قبیل خرید طلا، لباس، مهریه سنگین، جهیزیه گران و مراسمهای چند گانه، از یکسو و ابهام در میزان مخارج ضروری از سوی دیگر، طرفین را وامی دارد تا چند برابر مقدار لازم، هزینه نمایند. از این رو این امور سهم بسزایی در تأخیر اقدام برای ازدواج دارند.

۳. لازم دانستن زندگی تجملاتی و پرزرق و برق که گاهی

توسط فیلمهای سیما تشدید می گردد.

۴. عدم اهتمام لازم از سوی خانواده ها نسبت به ازدواج

فرزندانشان

تصور عمومی بر این است که خانواده ها فقط به خاطر

مشکلات مالی برای ازدواج فرزندان اقدام نمی کنند؛ در حالی که

بسیاری از آنها خرجهای فراوانی در موارد غیر ضروری انجام می

دهند که اهمیت هیچ یک از آنها به اندازه ازدواج جوان نیست و

برای تهیه آن نیز خود را به زحمت می اندازند؛ به گونه ای که در

بعضی موارد به قرض کردن و وام گرفتن نیز مبتلا می شوند.

مثلاً تغییر دکوراسیون منزل، تعویض وسایل و توسعه آن،

سفرهای زیارتی، سفرهای خارج از کشور، خرید ماشین، تحصیل

فرزند در مدارس غیر انتفاعی و دانشگاه آزاد، گرفتن معلم

خصوصی، عمل جراحی به جهت زیبایی و ...: که هیچکدام

ضروری نیستند و مردم برای آنها خرجهای فراوان می کنند، در

حالی که در همین زمان نه تنها برای ازدواج فرزندان اقدام نمی

کنند، بلکه جهت تهیه مقدمات آن نیز تلاش نمی نمایند.

پس مشکل بسیاری از والدین، مشکل مالی نیست؛ و اگر برای ازدواج فرزندشان به اندازه موارد فوق اهمیت می دادند، این مشکل نیز تا حد زیادی رفع می شد.

۵. زود دانستن ازدواج برای تازه جوانان

بسیاری از خانواده ها بر این باورند که سن تازه جوانان برای ازدواج کم است؛ از این رو هر چند از نظر مالی مشکلی در آماده کردن شرایط ازدواج فرزندشان نداشته باشند، باز هم به ازدواج او اقدام نمی کنند.

۶. عدم اظهار نیاز به ازدواج توسط جوانان

بسیاری از جوانان حتی آنها که در معرض انحرافات قرار می گیرند، به خاطر خجالت و یا ترس از متهم شدن به ناپاکی، از اظهار نیاز به ازدواج امتناع می ورزند و طبیعی است که در این صورت، والدین تصور می کنند آنها نیاز ندارند و برای ازدواجشان اقدام نمی کنند.

۷. ضعف انگیزه و یا عدم انگیزه برای ازدواج

متأسفانه یکی از موانع مهم ازدواج، ضعف یا از بین رفتن

انگیزه ازدواج در جوانان است که علل مختلفی دارد:

آلوده شدن به انحرافات جنسی که دسترسی به آنها آسانتر از ازدواج است. (کسی که بارها ارتباط نامشروع و ارزان را امتحان کرده، لازم نمی بیند که خود را به زحمت انداخته و ازدواج کند)؛ انعکاس شکستهای دیگران در رسانه ها؛

اعتقاد برخی پسران به کمبود دختران پاک (برخی از پسران به دلیل داشتن ارتباطات متعدد در موقعیتی قرار می گیرند که احساس می کنند هیچ دختری دست نیافتنی نیست)؛ دیدن طلاق و کشمکشهای خانوادگی بین اطرافیان؛ بالا رفتن سن (هر چه سن بالا می رود، انگیزه برای ازدواج کم می شود)؛

عدم توجه یا جهل جوان نسبت به ثمرات ازدواج.

۸. ترس از ازدواج

عده ای از جوانان که انگیزه برای ازدواج دارند، از اقدام به ازدواج می ترسند. بعضی از علتهای ترس آنان عبارتند از: وجود هزینه های سنگین و تجملاتی و مشکلات مالی در زندگی؛

انتظارهای نابجا در زمان ازدواج و بعد از آن؛

احتمال انتخاب نادرست؛

امکان عدم تفاهم اخلاقی با همسر؛

تصور عدم توانایی در پذیرش مسئولیت خانواده.

۹. اعتقاد به اینکه با وجود خواهر یا برادر بزرگ تر نوبت به

بعدی نمی رسد.

۱۰. اهمیت بیش از حد به تحصیل

متأسفانه در جامعه ما اهمیت به تحصیل در مواردی به

قیمت فدا شدن ازدواج تمام می شود، به عنوان مثال عده ای از

دختران به خاطر درس خواندن به خواستگارها جواب رد می

دهند؛ اما بعد از فارغ التحصیل شدن به دلایلی همچون نبود

فرد هم شأن از نظر تحصیلات، یا بالا رفتن سن و یا ... دیر ازدواج

می کنند و یا اصلاً موفق به ازدواج نمی شوند.

ب. موانع اقتصادی

۱. کمبود شغل مناسب

با توجه به لازم شمرده شدن شغل مناسب برای ازدواج،

جوان بدون اینکه شغلی مناسب و آبرومند داشته باشد،

نخواهد توانست برای ازدواج اقدام کند. متأسفانه در شرایط فعلی برای همه جوانان شغل مناسب وجود ندارد و همین مسئله به پیچیده تر شدن مشکل ازدواج کمک کرده است. البته در کنار علت اصلی، علل دیگری نیز هست که به سختی کار می افزاید؛ مانند اشتغال دختران که فرصت شغلی پسران را کم می کند و به خاطر راضی شدن آنان به حقوق کم، سطح دستمزدها پایین می آید.

۲. نداشتن مسکن مناسب

در حال حاضر وضعیت مسکن غیر عادی است؛ به طوری که نمی توان با اتکاء به دریافت یک حقوق معمولی، امیدوار بود که بعد از گذشت چند سال از زندگی، موفق به خرید مسکن شد و از طرفی داشتن سر پناه برای شروع زندگی از واجبات شمرده می شود. پس هر فرد باید مدت زیادی از عمر خود را برای تهیه خانه صرف کند، تا بتواند در اواخر جوانی با داشتن خانه شخصی به خواستگاری برود.

می‌توان با پخش نمونه‌های عملی از ازدواجهای آسان از سیما در قالب مصاحبه و فیلم و برنامه‌های ترکیبی، ممکن بودن آن را به خانواده‌ها و خود جوانان نشان داد

۳. عدم توان برای خریدهای سنگین و مراسمهای پرهزینه خریدهای سنگینی از قبیل خرید حلقه، سرویس طلا، کت و شلوار، لباس عروس، لوازم آرایش، آینه شمع‌دان و غیره، آن‌هم در حد عالی و برگزاری مراسم متعدد و پرخرج برای عقد و عروسی، همگی در کندتر شدن روند ازدواج نقش دارند. به دلیل اینکه باید مدتی طولانی سپری شود تا جوان پول لازم را برای این خرجها جمع کند.

۴. نداشتن جهیزیه مناسب

بسیاری از خانواده‌ها به خاطر عدم توانایی در تهیه جهیزیه گران قیمت، خواستگار دخترشان را رد می‌کنند.

ج. موانع قانونی

۱. نادیده گرفتن جایگاه ازدواج در زمان تحصیل

از دیگر موانع ازدواج، تحصیل است و مهم ترین علت آن، عدم لحاظ جایگاه ازدواج در نظام تحصیلی کشور ما می باشد. توضیح مطلب اینکه: گرچه تلاشهای قانونی برای حل مشکل ازدواج جوانان در دوران تحصیل شده و می شود؛ ولی حقیقت مطلب آنست که مشکل از برنامه ریزی اولیه در مورد تحصیل ناشی می شود؛ زیرا ازدواج در دوران تحصیل دیده نشده است، از این رو کسی که در وقت تحصیل ازدواج می کند نه تنها امتیازی ندارد، بلکه در مواردی حتی از سیر طبیعی تحصیل اخراج می شود؛ همانند اخراج دختران دبیرستانی ازدواج کرده از مدارس روزانه.

تحصیل در دانشگاه نیز همین گونه است؛ و گرچه ازدواج در این مهم ترین عاملی که در ازدواج جوانان نقشی بسزا دارد، خانواده است؛ چون در اکثر موارد تا خانواده نخواهد، به هیچ وجه ازدواج رخ نخواهد داد؛ گرچه دولت و تمام ارگانهای مربوطه بخواهند که جوان به سروسامان برسد

دوران اشکال ندارد؛ اما چون ازدواج در دوران دانشجویی مورد نظر قانون گزاران نبوده، نه تنها برای مواردی همچون درآمد

برای اداره زندگی مشترک و مسکن و انتقال به محل زندگی همسر هیچ پیش بینی صورت نگرفته، بلکه در مواردی همچون تحصیل در دانشگاه آزاد باید هزینه های گزاف پرداخته شود.

۲. نادیده گرفتن جایگاه ازدواج در زمان سربازی

سربازی از موانع بزرگ برای عده زیادی از جوانان است که شغل دارند و آماده ازدواج هستند، اما به خاطر عدم انجام خدمت سربازی، خانواده دختر با ازدواج آنها مخالفت می کند.

قانون گزار سرباز را مجرد و نان خور پدر و مادر فرض کرده و او را برای دو سال، به خدمت تقریباً مجانی فرا خوانده است.

واضح است که این سربازی نوعی سرباری است؛ به علت اینکه سرباز در این مدت حتی توان اداره خود را ندارد، تا چه رسد به اینکه در صورت ازدواج بتواند زندگی خود و همسرش را اداره کند، و در نتیجه خانواده باید متکفل مخارج او باشد. پس در حقیقت سربار خانواده است.

د. موانع اجتماعی

۱. پیدا نکردن مورد مناسب برای ازدواج؛

۲. اشتغال دختران.

پیامدهای اشتغال دختران عبارتست از:

انگیزه آنان برای ازدواج، به دلیل تأمین مالی کم می شود.

با عدم ازدواج به خاطر اشتغال، سن آنها بالا می رود و

خواستگارشان کم تر می شود و شانس آنها برای ازدواج کاهش

می یابد.

با اشتغال دختران، فرصتهای شغلی عده ای از پسران از بین

می رود و نمی توانند ازدواج کنند.

۳. تحصیلات دانشگاهی دختران

تحصیلات دانشگاهی شانس ازدواج دختران را کم می کند؛

چون دختر حاضر نیست با پسری که دارای تحصیلات پایین تر از

خود است ازدواج کند و تازه اگر هم او قبول کند، ممکن است

پسر به خاطر احتمال ایجاد مشکل در آینده قبول نکند. در نتیجه

دختر باید منتظر بماند تا پسری که سن و تحصیلاتش از او بالاتر

است به خواستگاریش بیاید.

۴. بیش تر بودن تعداد دانشجویان دختر نسبت به پسر

بیش تر بودن تعداد دانشجویان دختر موجب از بین رفتن

شانس ازدواج با شرایط دلخواه است؛ زیرا فقدان پسران با

تحصیلات و شرایط سنی مناسب، احتمال ازدواج دختران را پایین می آورد.

علل مختلفی در این امر مؤثر بوده است از جمله اینکه امکان هر چند بار شرکت در کنکور برای دختران وجود دارد؛ اما پسران در صورت قبول نشدن، باید سربازی بروند.

۵. تحصیل دختران در رشته های نامتناسب با روحیات زنانه بسیاری از پسران مایل نیستند همسر آنان مثلاً مهندس معدن یا کشاورزی باشد که مجبور است در معدن، مشغول کار شود و یا به محلهای روستایی و دور رفت و آمد کند. بنا بر این دخترانی که در مثل این رشته ها تحصیل کرده اند در مواردی مجبورند بین شغل و ازدواج، یکی را انتخاب کنند.^۱

^۱-مجله مبلغان-پایگاه حوزه نت

حکم جهاد خداوند برای ازدواج

همه باید دست به دست هم بدهیم و بصورت جهادی به این آیه شریف قرآن عمل کنیم خداوند متعال به همه ی ما و شما دستور داده است که برای ازدواج آسان جوانان آستین بالا بزنیم

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ^۱

إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ^۱

و البته باید مردان بی‌زن و زنان بی‌شوهر و کنیزان و بندگان شایسته خود را به نکاح یکدیگر درآورید، اگر آن مردان و زنان فقیرند خدا به لطف و فضل خود آنان را بی‌نیاز و مستغنی خواهد فرمود و خدا رحمتش وسیع و نامتناهی و (به احوال بندگان) آگاه است.

پیامهای این آیه

۱- خانواده و جامعه، مسئول ازدواج افراد بی‌همسر است.

«وَأَنْكِحُوا»

^۱- آیه ۳۲ سوره نور

۲- ازدواج در اسلام، امری مقدّس و مورد تأکید است. «وَّ

أَنْكِحُوا»

۳- لازم نیست خواستگاری، از طرف خاصی باشد، هر يك از

طرفین ازدواج می‌توانند پیشقدم شوند. «وَّ أَنْكِحُوا»

۴- تنها سفارش به ترك نگاه حرام، کافی نیست، برای ازدواج

جوانان باید اقدام کرد. «يَعُضُّوا، يَعْضُّنَ، أَنْكِحُوا»

۵- زنان بیوه را همسر دهید. «وَّ أَنْكِحُوا الْأَيَامَى» («ایامی» ،

شامل آنان نیز می‌شود.)

۶- داشتن صلاحیت، شرط ازدواج است. «وَّ الصَّالِحِينَ»

(یعنی باید طرفین صلاحیت اداره زندگی مشترک را داشته

باشند.)

۷- اقدام جامعه برای عروس و داماد کردن افراد صالح،

تشویقی است که جوانان لایبالی و هرزه نیز خود را در مدار

صالحان قرار دهند. وَ الصَّالِحِينَ ... (بنا بر این که مراد از

صلاحیت، صلاحیت اخلاقی و مکتبی باشد.)

۸- در تأمین نیازهای جنسی، فرقی میان انسان‌ها نیست.

(زن، مرد، غلام و کنیز) «مِنْكُمْ، عِبَادِكُمْ، إِمَائِكُمْ»

۹- فقر، نباید مانع اقدام در امر ازدواج شود. **إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ**

...

۱۰- در صورت فقر، به ازدواج اقدام کنید و بر خدا توکل

نمایید. **«يُغْنِيهِمُ اللَّهُ»**

۱۱- فقر، برای عروس و داماد عیب نیست. **إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ ...**

۱۲- خداوند، تأمین زندگی عروس و داماد را وعده داده است

و ازدواج، وسیله وسعت و برکت زندگی است. **«يُغْنِيهِمُ اللَّهُ»**

۱۳- تحقق وعده‌های الهی از سرچشمه‌ی فضل بی پایان

اوست. **«فَضْلِهِ - وَاسِعٌ»**

۱۴- رشد و توسعه‌ای که خداوند نصیب بندگانش می‌فرماید،

بر اساس علم و حکمت اوست. **«وَاسِعٌ عَلِيمٌ»**^{۲۱}

^۱ - تفسیر نور (۱۰ جلدی)، ج ۶، ص: ۱۸۳

^۲ - تفسیر نور، محسن قرائتی، تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، ۱۳۸۳ ش، چاپ یازدهم